

**Тарас Шевченко і російська культура 2-ї
половини ХІХ - початку ХХ століття:
портрет епохи.**

**Камерно-вокальні твори
М.П. Мусоргського,
П. І. Чайковського та
С.В. Рахманінова на слова
Т.Г. Шевченка.**

**Творча робота учениці 7 класу
Дебальцівської школи мистецтв**

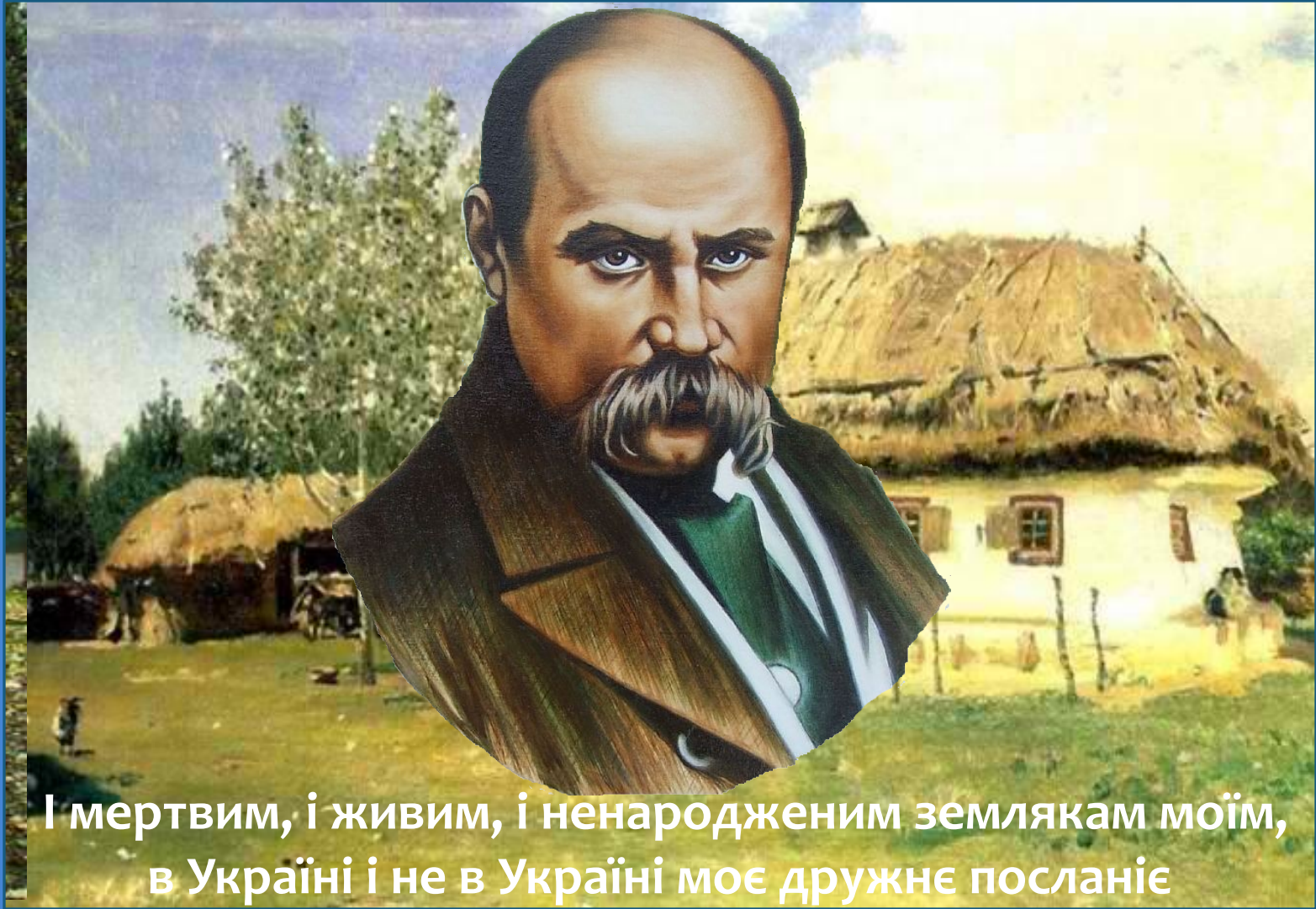
Рапцун Ольги.

Викладач – Панасенко І. О.

м. Дебальцеве

2014

Тарас Григорович Шевченко

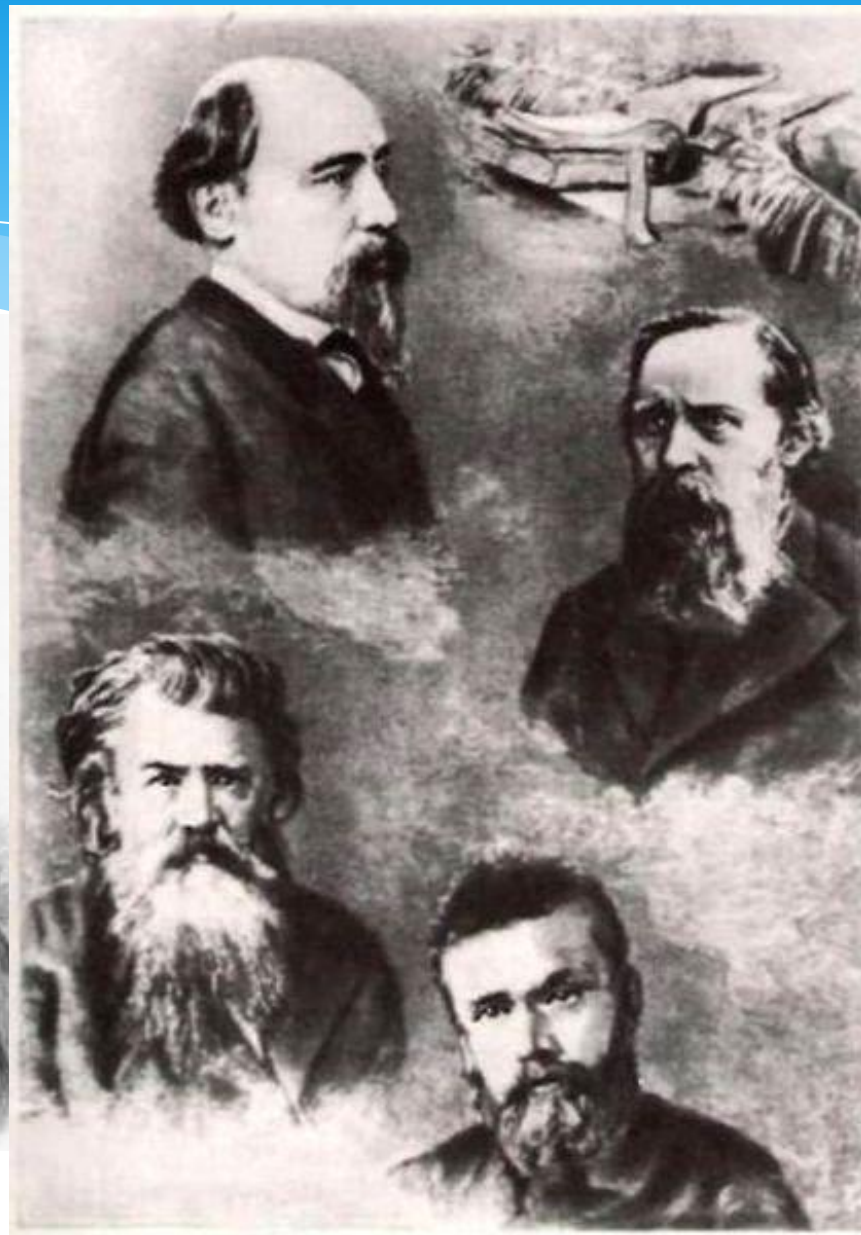
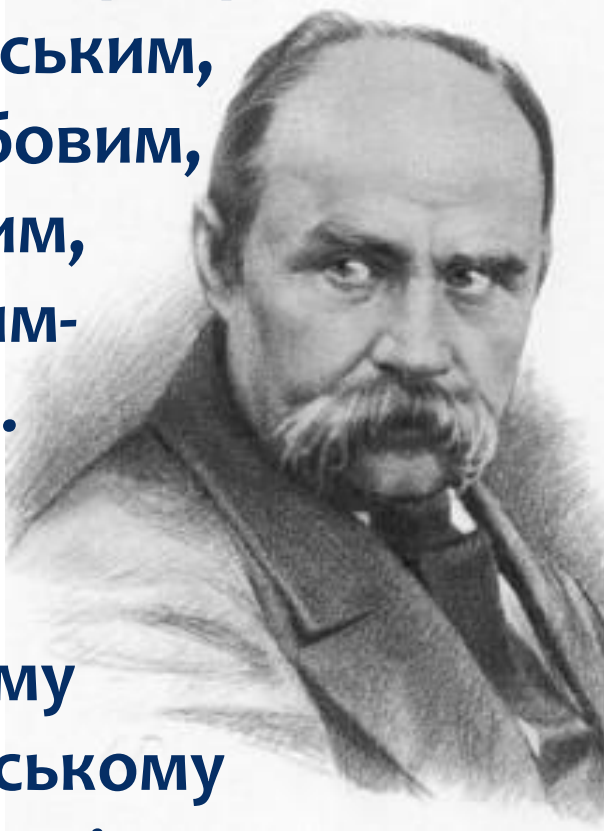

І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм,
в Україні і не в Україні моє дружнє посланіє

1814 - 1861

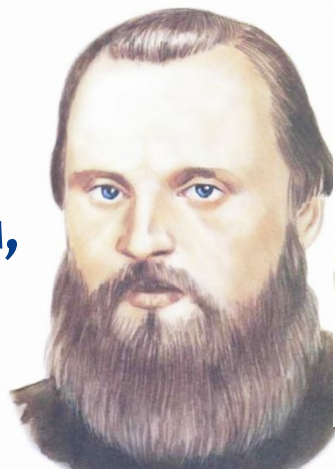
Зближення Тараса Шевченка з революційно-демократичними діячами Петербурга – Чернишевським, Добролюбовим, Некрасовим, Салтиковим-Щедріним. Активна участь у художньому та громадському житті столиці.

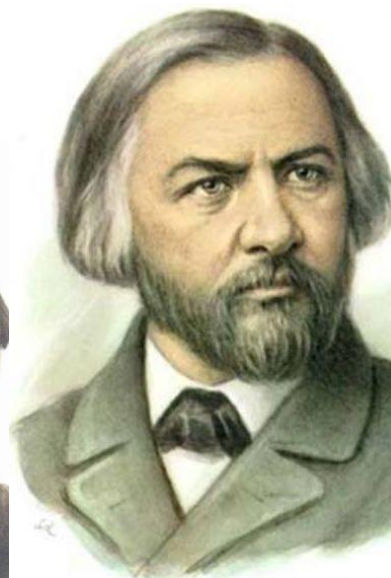
Тарас Шевченко – одна з найбільш впливових і авторитетних постатей у демократичних колах петербурзької інтелігенції у 60-ті роки ХІХ сторіччя.

Він спілкувався з багатьма видатними діячами культури того часу:

М. І. Глінкою,
С. С. Гулаком-
Артемовським,
О.С. Даргомижським,
М. О. Балакіревим,
В. В. Стасовим,
М. П. Мусоргським,
Й. Петровим та ін.

М. О. Балакірев

М.І. Глінка

С.С. Гулак-Артемовський

«Світлий образ Тараса Григоровича, з його самовідданою любов'ю до народу, до своєї батьківщини, що свято зберіг ці високі почуття під безконечним гнітом усяких моральних принижень, не міг не викликати до себе гарячого співчуття людей... Цим і пояснюється той величезний вплив Шевченка в колі тодішньої молоді.» - писав у листі художник і скульптор М. Й. Мікешин, автор пам'ятника «Тисячоліття Росії».

**Натхненна, щира, сповнена сердечної
теплоти та любові до людей поезія
Т. Шевченка привернула увагу
видатних російських композиторів.**

М. П. Мусоргський

П. І. Чайковський

С.В. Рахманінов

Любов до простих людей, співчуття до долі кріпаків, ненависть до кріпосництва поєднувало двох видатних діячів

мистецтва -

**Тараса Шевченка
і Модеста Мусоргського.**

Революційний пафос поеми «Гайдамаки», політична злободенність, прославлення могутніх сил народу привернули увагу передової російської громадськості, надихнули композитора Модеста Мусоргського на створення двох романсів – «Гопак» і «Дніпро».

Романс «Гопак». Образ могутньої всеперемагаючої народної сили, розкритий через пісенно-танцювальну стихію. Мусоргський трактує вірш «Ой, гоп, гопака» як драматичний монолог селянки, яка намагається забути своє горе у танцях та у вині.

Особливості романсу:
літературно-поетичний текст,
вокальна партія,
фортепіанний супровід,
ритмічні особливості,
структура.

Романс «На Дніпрі» написано на текст шостого розділу поеми «Гайдамаки».

Дві редакції романсу «На Дніпрі» .

Друга редакція – 1879 року.

Сюжет,
особливості
мелодії
використання
української
народної
пісні
«Чайка»

**Жива, натхненна творчість Великого
Кобзаря надихнула П.І. Чайковського
на створення двох оригінальних творів
для голосу з фортепіано –
романсу «Вечір»
та дуету «В огороде возле броду».**

Вокальні твори Чайковського на слова Шевченка - зразки окриленої, піднесеної й шляхетної пейзажної лірики.

«Вечір» – у перекладі Л. Мея – мальовнича картина української природи та побуту селян.

Дует «В огороде возле броду» (переклад І. Суркова) присвячений улюбленій племінниці композитора, Т.Л. Давидовій. Дует створено улітку 1880 р., під час перебування композитора у м. Кам'янці.

Романси-монологи С.В. Рахманінова
«Полюбила я на печаль свою»,
«Дума», «Я опять одинок» - втілення
гірких роздумів про людську долю.

Романси С.В.Рахманінова на вірші Шевченка у перекладі О. Плещєєва.

Романс «Полюбила я на печаль свою» написано в характері народної пісні. Особливості романсу :

- куплетно-варіаційна форма,
- інтонаційна близькість до плачів та голосінь

Романс «Дума» має характер вільного монологу. Зміст романсу – відображення трагічної долі людини в умовах кріпосництва.

Романс «Я опять одинок» за вільним перекладом
І. Буніна розкриває глибокі особисті відчуття
самотності та глибокого суму.
Жанр твору – драматичний монолог.

**Шевченко – виразник ідей цілої епохи,
безперечний авторитет у колах молоді та
передової інтелігенції.**

**Шевченко і Мусоргський. Соціальні теми.
Показ тяжкого життя народу, народного
бунту, викривання несправедливості.**

**Шевченко і Чайковський. Пейзажна лірика.
Краса українського краю.**

**Шевченко і Рахманінов. Романси-монологи,
роздуми та переживання про трагічну долю
людини.**

Надзвичайна впливовість особистості та творчості Тараса Шевченка на молодь та демократичну інтелігенцію у другій половині ХІХ сторіччя. Автор безсмертного «Кобзаря» - безперечний борець за інтереси простого народу, виразник ідей цілої епохи, кількох поколінь.

**Пам'ятник
Шевченкові у м.
Мінську**

Бібліографія та ресурси Інтернету:

- * 1. Белінський В. Зібрання творів. У 9 томах. Т 5. Статті, рецензії та нотатки. Квітень 1842 – листопад 1843.: М., Художественная література. – 1979.
- * 2. Добролюбов М. Литературная критика.: М., ГИХЛ. – 1961.
- 3. Стасов. В. Вибрані статті про М. П. Мусоргського.: М.. Музгиз. – 1952.
- * 4. Майбурова К. Романси Чайковського і Рахманінова на слова Шевченка. – у зб. «Шевченко і музика»: К., Мистецтво. – 1966.
- * 5. Єфремова Л. Мусоргський і Шевченко. – у зб. «Шевченко і музика»: К., Мистецтво. – 1966.
- * 6. Шевченко Т. Кобзар.: К., Дніпро. – 1976.
- * 7. <http://images.yandex.ua/yandsearch?text>
- * 8. <https://vk.com/event35445458>
- * 9. http://vospitatel.ucoz.ua/load/taras_shevchenko_i_muzyka/4-1-0-106
- * 10. <http://vpleer.ru/music/>

**Доповнення.
Варіанти першого слайду**

**Гарас Шевченко і російська
культура 2-ї половини 19 - початку
20 століття: портрет епохи.
Камерно-вокальні твори М.П.
Мусоргського,
П. І. Чайковського та С. В.
Рахманінова на слова Т.Г.
Шевченка.**

Творча робота учениці 7 класу
Дебальцівської школи мистецтв

Рапцун Ольги.

Викладач – Панасенко І. О.

м. Дебальцеве

2014

культура 2-ї половини 19
початку 20 століття: портрет
епохи.

**Камерно-вокальні твори М.П.
Мусоргського,
П. І. Чайковського та С. В.
Рахманінова на слова Т.Г.
Шевченка.**

Творча робота учениці 7 класу
Дебальцівської школи мистецтв

Рапцун Ольги.

Викладач – Панасенко І. О.

м. Дебальцеве, 2014